

Täysistunto

Torstai 18.11.2021 klo 16.00—19.38

14. Lakialoite laiksi rikoslain muuttamisesta

Lakialoite LA 31/2021 vp Ritva Elomaa ps ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 14. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään lakivaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Avaan keskustelun. Edustaja Elomaa, olkaa hyvä, esittelypuheenvuoro.

Keskustelu

19.23 **Ritva Elomaa ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aloitteessa ehdotetaan muutettavaksi rikoslakia siten, että lakiin lisättäisiin rikossäännös eläintenpitokiellon rikkomisesta. Tämän seurauksena rangaistusasteikko määräaikaisten tai pysyvän eläintenpitokiellon rikkomisesta muuttuisi siten, että seuraamuksena olisi sakkoa tai vankeutta enintään kuusi kuukautta. Lakialoitteen mennessä läpi rikoslakia muutettaisiin niin, että eläintenpitokieltoa voitaisiin valvoa nykyistä tehokkaammin rangaistusasteikon tiukentamisen tuloksena. Käytännössä tämän muutoksen myötä viranomaisten mahdollisuudet suorittaa tarkastuskäyntejä eläintenpitokiellon noudattamiseksi paranisivat nykytilanteeseen verrattuna. Lisäksi aloitteen mukaisilla muutoksilla edistettäisiin rikosvastuuseen saattamista rikoslain 17 luvun 14, 14 a ja 15 §:ssä säädetystä eläinsuojelurikoksista, eläinsuojelulain 54 §:n 1 momentissa säädetystä eläinsuojelurikkomuksesta ja eläinten kuljetuksesta annetun lain 39 §:ssä säädetystä eläinkuljetusrikkomuksesta.

Ja vielä lyhyt esimerkki: Tämä tarkoittaa sitä, että tällä hetkellä siellä rikoslaissa on ainoastaan sakkorangaistus, ja jos saa eläintenpitokiellon, se tarkoittaa Suomessa sitä, että eläintä on kidutettu, rääkätty, osa eläimistä tai yksi eläin — riippuu siitä, kuinka paljon on eläimiä kysymyksessä tässä eläintenpitokiellossa — on menehtynyt. Elikkä eläintenpitokiellon saa todella törkeistä teoista, sitä ei hevillä anneta. No, koska rikoslaissa on vain sakkorangaistus, niin jos halutaan mennä tarkistamaan tämä tilanne, onko eläintenpitokielto pysynyt tällä henkilöllä, niin sinne ei niin vaan mennäkään katsomaan tilannetta. Valvontaeläinlääkäri ei voi useinkaan ottaa — tai ei voi oikeastaan ottaa — poliisia mukaansa, koska siellä rikoslaissa tässä kohtaa lukee sakkorangaistus. Jos sinne merkattaisiin vaikka puoli vuotta ehdollista, silloin valvontaeläinlääkäri voisi mennä myös poliisin kanssa tarkastamaan tilanteen, onko eläintenpitokielto pitänyt. Ja koska nämä eläintenpitokiellon saaneet usein ottavat heti seuraavalla viikolla tai hyvin lähiaikoina uusia eläimiä tai uuden eläimen, niin sen takia olisi ehdottoman tärkeää päästä tsekkaamaan tämä asia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 136/2021 vp

Valvonnan painoarvoa ei voi kyllin korostaa eläimiin kohdistuneiden julmuuksien ja laittomuuksien torjunnassa. Eläintenpitokiellon rikkominen on valitettavan yleistä, joten tällaiselle lakimuutokselle on todella tilausta. Tällä hetkellä viranomaiset eivät pysty valvomaan tarpeeksi tehokkaasti eläintenpitokieltojen toteutumista — ei ole resursseja. Vaikka juuri valvontaa pidetään tärkeänä työkaluna eläinsuojelun toimivuuden ja sille asetettujen tavoitteiden toteutumisen kannalta, on olennaista, että eläintenpitokieltota valvotaan kunnolla, tai muuten rikosoikeudellinen järjestelmä ei toimi tältä osin eikä näin ollen pysty suojelemaan eläinten hyvinvointia edes lain mukaisella minimitasolla.

Arvoisa puhemies! Yksittäistä lakiuudistusta paljon suurempi asia on eläinten oikeuksia pitkälle tulevaisuuteen viitoittava lainsäädäntökokonaisuus. Nimittäin eläinten hyvinvointilakipakettiuudistus on nyt työn alla, ja se on ollut sitä pitkään — todennäköisesti keväällä tulee käsittelemään. Odotankin, että tämä paketti tuo tuntuja muutoksia eläinten oikeuksiin nimenomaan siellä ruohonjuuri- ja sorkkatasolla. Eläimet ansaitsevat nykyistä paremman lakiturvan. Jos esityksessä on puutteita, niin odotan, että ne täällä eduskunnassa nousevat esille ja ne sen myötä korjataan. Tiedän, että niin hallituspuolueissa kuin oppositiossa on suuri joukko eläinten oikeuksista välittäviä edustajia, joten olen toiveikas lopputuloksen suhteen.

Tässäkin lakialoitteessa on kyllä allekirjoituksia eri puolueista. Tein samantyyppisen aloitteen noin vuosi, pari sitten, ja edustaja Heinonen sanoi silloin istuntosalissa, että tämä täytyy kyllä tehdä uudestaan, että joka edustaja tämän näkisi, koska tämä on niin kannatettava. Valitettavasti siihen nyt ei sitten kuitenkaan ole sataa allekirjoitusta tullut, mutta toivoisin, että tämä etenisi. Ja yleensä, kun eläimistä puhutaan, toivoisin, että täällä olisi edustajia vähän enemmän paikalla, koska eihän se ole ihmisiltä pois, jos eläimet voisivat paremmin. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin lakivaliokuntaan.